

Dosarul nr. 2r-267/2023
2-21041243-01-2r-19062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (I. Pulbere)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

D E C I Z I E

23 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Teodor Guțu,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină împotriva lui Guțu Teodor privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente,
împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Guțu Teodor, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 19 martie 2021, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Guțu Teodor privind încasarea sumei de 12 168 de lei și penalitatea în sumă de 3 334,04 de lei.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru împotriva lui Guțu Teodor privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

S-a încasat de la Guțu Teodor, în contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, primele de asigurare obligatorii de asistență medicală pentru anii 2018, 2019, 2020, în sumă de 12 168 de lei și penalitățile acumulate în sumă de 3 334,04 de lei.

S-a încasat de la Guțu Teodor, în contul statului taxa de stat aferentă acțiunii civile de la care reclamantul a fost scutit în virtutea legii, în mărime de 465,06 de lei.

La 17 februarie 2022, Guțu Teodor a depus cerere de apel prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărârea din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Guțu Teodor, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 26 mai 2023, Guțu Teodor, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare la Curtea de apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că, încheierea instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, care îngreșește accesul liber la justiție, limitând, astfel dreptul la un proces echitabil.

Relatează recurentul că, nu a fost înștiințat despre data locul și ora examinării cauzei și nu a cunoscut despre emiterea dispozitivului hotărârii din 20 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, deoarece cauza a fost examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă.

A menționat că, scrisoarea de expediere a actului judecătoresc a fost întocmită la data de 27 decembrie 2021, însă conform ștampilei poștale, de pe plicul în care a fost expedit dispozitivul hotărârii cu scrisoarea de expediere a actului judecătoresc din 27 decembrie 2021, data predării trimiterii poștale, prin intermediul oficiului poștal, de către instanța de fond - este 19 ianuarie 2022, iar livrarea finală destinatarului Teodor Guțu – 24 ianuarie 2022.

Consideră că termenul de depunere a cererii de apel a fost omis din motive obiective. Or, recepționând hotărârea instanței de fond la 24 ianuarie 2022, a depus cererea de apel la data de 17 februarie 2022.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 04 mai 2023, care a fost expedită în adresa participanților la proces la data de 12 mai 2023 (f.d. 74).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 26 mai 2023 este declarată cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 76).

Copia recursului declarat a fost expedită în adresa participanților la proces la 19 iunie 2023 (f.d. 85).

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Teodor Guțu, cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintată de către Teodor Guțu, împotriva hotărârii din 20 decembrie 2021 a judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Completul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 20 decembrie 2021 (f.d.57), însă cererea de apel a fost depusă de către Teodor Guțu, la data de 17 februarie 2022 (f.d. 60).

Completul constată că instanța de fond a examinat prezenta cauză în procedură scrisă cu privire la cererile cu valoare redusă. Copia încheierii de acceptare a cererii de chemare în judecată din 22 aprilie 2021 a judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată și recepționată de către Guțu Teodor la data de 06 mai 2021 (f.d. 42).

Ulterior, la data de 07 iunie 2021 Guțu Teodor a depus referință la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 276⁴ din Codul de procedură civilă, instanța soluționează cererile cu valoare redusă și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Aici Completul de judecată reține că, la data de 26 iulie 2021, de la adresa electronică teodor.gutu@mail.ru a parvenit o cerere prin care Guțu Teodor a

comunicat instanței de judecată că, a luat cunoștință cu replica Companiei Naționale de Asigurări în Medicină asupra referinței sale din 07 iunie 2021.

De asemenea, instanța de recurs menționează că copia dispozitivului hotărârii din 20 decembrie 2021 a judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată, la data de 27 decembrie 2021 și la adresa electronică teodor_gutu@mail.ru (f.d. 58, verso)

Completul reiterează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Or, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 20 decembrie 2021, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 21 decembrie 2021 și a expirat la data de 19 ianuarie 2022, inclusiv.

Cu referire la argumentul recurentului că nu a cunoscut despre data în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, instanța reține că în conformitate cu prevederile art. 102, alin.(4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Mai mult, însăși recurentul în cererea de recurs a indicat că scrisoarea de expediere a actului judecătorec a fost întocmită la data de 27 decembrie 2021, respectiv a dispus de suficient timp pentru a depune, în termenul prevăzut de lege, cererea de apel.

Aici, instanța de recurs menționează că Teodor Guțu având calitatea de pârât în prezenta cauză, avea obligația de a se interesa de soarta dosarului și de a prezenta în interiorul termenului stabilit de lege, cererea de apel.

În context, având în vedere că, Teodor Guțu nu s-a interesat despre soarta dosarului aflat pe rolul instanței de judecată, instanța de apel întemeiat a constatat omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, Completul reiterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile sale procedurale și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, condiție sugerată și de jurisprudența CEDO.

În altă ordine de idei, art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În virtutea art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Teodor Guțu.

Se menține încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină împotriva lui Guțu Teodor privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc